

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 26P/94/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123203972
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Kovačicová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123203972.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Erikou Kovačicovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O.: I., nar. XX.XX.XXXX, T., nar. XX.XX.XXXX a I. D., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky C. O., nar. XX.X.XXXX, t.č. ÚVTOS L. - Q. a otca neznámeho, za účasti K. O., nar. XX.X.XXXX, bytom L.- M. K. XXX/X, a za účasti Okresnej prokuratúry Nitra, Damborského 1, Nitra, o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Súd zveruje maloleté deti O.: I., nar. XX.XX.XXXX, T., nar. XX.XX.XXXX a I. D., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti K. O., nar. XX.XX.XXXX ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.
- II. Matka je povinná platiť výživné na maloletého I. O., nar. XX.XX.XXXX, T. O., nar. XX.XX.XXXX a I. D. O., nar. XX.XX.XXXX mesačne na každé dieťa samostatne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa počnúc právoplatnosťou rozsudku.
- III. Výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Nitra bol dňa 11.5.2023 doručený podnet matky maloletých detí O., C. O., nar. XX.X.XXXX, t.č. v Z. L. - Q., o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti jej najstaršiemu synovi, ktorý je plnoletý. Na základe toho, že matka je vo výkone trestu odňatia slobody a otcovstvo k deťom nie je určené, súd uznesením sp.zn. 26P/94/2023-12 zo dňa 14.6.2023 začal konanie o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti.
2. Na pojednávanie sa nedostavil kolízny opatrovník, ktorý mal doručenie riadne vykázané a preto súd podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku pojednával bez prítomnosti kolízneho opatrovníka.
3. Na pojednávaní konanom dňa 18.8.2023 sa matka maloletých detí vyjadrila, že trvá na svojom podnete. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra uviedla, že je v záujme maloletých detí, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.
4. Osoba, ktorej boli zverené maloleté deti do náhradnej starostlivosti, K. O., nar. XX.X.XXXX, na pojednávaní vyjadril súhlas, aby deti boli zverené jeho starostlivosti. Doteraz sa o ne staral. Od 8.8. začal pracovať v Samsungu Galanta. Nebol súdne trestaný a nemal ani žiadne priestupky. Pracuje na jednu smenu, od rána do 15.00 hod. najneskôr o 15.30 hod. je doma. Momentálne mu s nimi pomáha teta a

bude mu nápomocná aj v budúcnosti. Finančne mu nikto nepomáha, sám je všetko. Maloleté deti sú zdravé, I. tento rok už ukončil školskú dochádzku. Deti ho rešpektujú.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa s obsahom spisu: podnet zo dňa 9.5.2023, odpoveď na lustráciu v ZVJS, odpis z registra trestov, správa UPSVaR Nitra 30.5.2023, výpis z Regob, správa UVTOS, potvrdenie o návšteve školy maloletých, správa Mesta Nitra zo dňa 12.7.2023, správa ZŠ Nitra, a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

6. Maloleté deti O.: I., nar. XX.XX.XXXX, T., nar. XX.XX.XXXX a I. D., nar. XX.XX.XXXX sú deťmi C. O., nar. XX.X.XXXX a bez určeného otcovstva. K. O., nar. XX.X.XXXX je ich bratom. Maloleté deti navštevujú ZŠ s MŠ, Novozámocká 129, Nitra. Z odpovede základnej školy, ktorú navštevujú maloleté deti, súd zistil, že u mal. T. O. boli zistené nedostatky- a to neospravedlnené hodiny v mesiaci december 2022 - celkovo 23 hodín.

7. Matka sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Podľa výpisu z lustrácie v ZVJS matke skončí trest 3.4.2031. Matka je pracovne zaradená vo výkone trestu, jej príjem je však minimálny - cca 100 eur mesačne.

X. K. O., nar. XX.X.XXXX, súhlasil s tým, aby mu maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Z výpisu REGOB je zrejmé, že má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Z odpisu registra trestov Generálnej prokuratúry SR vyplýva, že nám žiaden záznam.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 30.5.2023 súd zistil, že odd. SPODSK vykonalo návštevu v domácnosti K. O. na adrese M. K. X/X, L.. Pán K. O. je najstarší dospelý syn rodičov C. O. a C. O.. Matka je t.č. vo väzbe, otec do výkonu trestu nastupuje onedlho. V domácnosti sú ďalšie tri mal. deti - I., I. D. a T.. Vykonaným sociálnym prešetrením bolo zistené, že na vyššie uvedenej adrese sa nachádza dvojizbový byt. Hygiena a čistota v domácnosti boli na primeranej úrovni. V jednej miestnosti sa nachádzala nová kuchynská linka so spotrebičmi, mikrovlnka, dvojplatnička, jedálenský stôl, stoličky a dve postele. V druhej izbe bol veľký rozťahovací gauč, ktorý slúži ako lôžková časť na spanie a skrine s úložným priestorom. V byte je samostatná kúpeľňa so sprchovým kútom, umývadlom a toaletou, v čase našej prítomnosti nižšieho hygienického štandardu. P. K. však prisľúbil, že kúpeľňu vymaľuje a dá do poriadku. V domácnosti žije s rodinou ešte sestra otca mal. detí, p. R. O., ktorá pomáha rodine s chodom domácnosti a so starostlivosťou o mal. deti. Mal. deti navštevujú ZŠ Novozámockú v Nitre. Pán K. O. t.č. nepracoval, podľa jeho slov si aktívne hľadá zamestnanie. Zaujímal sa cez pracovnú agentúru o prácu v Samsungu v Galante. Otec mal. detí doteraz pracoval na zmluvu v Samsungu s príjmom 900 €. Výdavky na domácnosť sú vo výške 140 €/mesiac, čo zahŕňa nájom a elektrickú energiu.

10. Zo správy Mesta Nitra, doručenej súdu dňa 12.7.2023, vyplýva, že neboli pracovníkmi mesta zistené nedostatky v domácnosti K. O., nar. XX.X.XXXX, ani ohľadne starostlivosti o maloleté deti.

11. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy

životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že maloleté deti je nutné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti. Matka je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody a nemá v možnostiach poskytovať svojim deťom starostlivosť. Vzhľadom k tomu, že je tu fyzická osoba - pľnoletý brat maloletých detí, ktorý súhlasil s ich zverením, spĺňa predpoklady v zmysle zákona o rodine a zo strany kolízneho opatrovníka neboli zistené žiadne nedostatky v jeho domácnosti, súd rozhodol o zverení maloletých detí do jeho náhradnej osobnej starostlivosti.

13. Súčasne so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti sa súd zaoberal aj otázkou vyživovacej povinnosti matky, keďže vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom nezaniká rozhodnutím súdu o zverení detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Pri určovaní tejto povinnosti prihliadol súd okrem odôvodnených potrieb maloletých detí aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky, keď súd zaviazal matku prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne - na každé dieťa samostatne, a to vzhľadom k tomu, že matka je vo výkone trestu odňatia slobody a nemá riadny príjem. Sumu určeného výživného ja matka povinná poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.